

BÜLLERLAAN Beverwijk 8 maart 1962.

Laurens Johannes Büller werd geboren op 18 september 1880 te 's Hertogenbosch en overleed op 9 april 1944 te Beverwijk. Op 18 oktober 1905 vertrok de toen 25-jarige arts L.J. Buller uit Amsterdam naar Den Helder waar hij bij de Marine werkte als Officier van gezondheid 2e klasse, Korporaal. In 1907 reist hij aan boord van de s.s. Koningin Wilhelmina van de Maatschappij Nederland vanuit Genua naar Batavia (het huidige Jakarta). Van eind 1912 tot mei 1913 werkt hij vanaf de "Hr. Ms. Gelderland" in de zogenaamde "Rode Kruis Ambulance" in Constantinopel (Istanbul) tijdens de eerste Balkanoorlog. Hij wordt daarvoor onderscheiden in de orde van de Médjidié van Turkije. Ook van het Nederlandse Rode Kruis ontvangt hij een medaille. In 1914 verklaard officier van gezondheid 2e kl. L.J. Buller zich bereid ter beschikking te worden gesteld van de Gouverneur-Generaal van Ned.-Indië om bij de pestbestrijding werkzaam te zijn.

Dr. L.J. Büller

Met ingang van 18 maart 1915 wordt hij van zijn terbeschikkingstelling ontheven. In juli 1915 is hij weer terug in Nederland. In 1919 is Dr. Büller huisarts te Leeuwarden. Dr. Büller wordt na enige jaren huisarts geweest te zijn mijnarts bij de mijn Hendrik in Brunssum. Op 1 augustus 1924 wordt hij benoemd tot mijnarts in algemene dienst bij de Staatsmijnen in Limburg te Heerlen, waar hij als ongevallenarts veel ervaring opdeed. Op 23 oktober 1926 wordt hij benoemd tot chirurg bij het RKZ, tevens is hij daar gynaecoloog. Dr. Büller vestigt zich half december 1926 in Beverwijk.

Hoewel hij zelf niet actief was in het verzet, was zijn politieke voorkeur en hulp aan het verzet niet onbekend. Nadat het verzet in maart en begin april 1944 enkele geslaagde aanslagen had gepleegd op mensen, die met de Duitse bezetter collaboreerden, ondernam de SD (Sicherheitsdienst) een tegenactie, de zogenaamde Silbertanne-moorden. SD-agenten in burger belden bij "goed bekendstaande Nederlanders" aan, en schoten hen zonder vorm van proces neer in de deuropening. Dit gebeurde ook bij dokter Büller. Een paar dagen eerder werd Jan van Soelen, een collaborateur neergeschoten door Jan Bonekamp op de hoek van de Groenelaan en de Zeeweg. Meer dood dan levend wordt hij hotel Parkzicht binnengebracht. Dr. L.J. Büller onderzoekt de man, maar ziet dat het slachtoffer niet meer te redden is. Die constatering moet Dr. Büller met de dood bekopen. De Duitsers verwijten Büller dat hij Van Soelen in feite op de operatietafel heeft laten sneuvelen. De chirurg wordt van tevoren gewaarschuwd omdat de wraakplannen uitlekken. Maar Büller vindt dat hij in huis beschikbaar moet blijven om naar het ziekenhuis te kunnen gaan als het nodig is. Op de avond van de 9e april wordt er laat bij hem aangebeld. Als een stem voor de deur zegt dat zijn hulp nodig is, schiet de arts een jas aan en snelt naar buiten. Er klinken schoten en Dr. Büller zakt stervend op zijn stoep ineen. Toen op 4 mei 1949 het Beverwijkse oorlogsmonument aan het Westerhoutplein werd onthuld, geschiedde dat door de weduwe van dokter Büller, bij wijze van eerbetoon aan haar man.

Aktion Silbertanne (Actie Zilverpar) was een codenaam voor een serie moordaanslagen en sluipmoorden die door Nederlandse SS'ers en Nederlandse oostfrontveteranen werd gepleegd tussen september 1943 en september 1944. De naam "Aktion Silbertanne" is afgeleid van het feit dat er een sparrentak kwam te staan achter de naam van mogelijke slachtoffers op de lijst van Nederlandse prominenten. De acties golden als represaillemaatregel voor aanslagen op vooral Nederlandse collaborateurs, en hadden als zodanig de steun van diverse Duitse officieren. Ze werden uitgevoerd door speciaal

geformeerde moordcommando's van de Waffen-SS, en later alleen nog door het beruchte Sonderkommando Feldmeijer. De moordcommando's gingen te werk in de verhouding 1:3 - voor elke door het verzet omgebrachte collaborateur werden drie Nederlanders uit de weg geruimd die als antinationaalsocialistisch bekend stonden. De moorden begonnen in Meppel en Staphorst in het najaar van 1943. De slachtoffers waren personen die bekendstonden als Oranjegezind of Deutschfeindlich. Zonder enige vorm van proces werden zij, na aanbellen, doodgeschoten in de deuropening van hun woning of ergens langs de kant van de weg. Binnen een jaar werden 45 anti-Duitse Nederlanders vermoord. 11 anderen wisten de aanslagen te overleven.

JACQUELINE HOOGEBOOMSTRAAT Beverwijk, 10 mei 1984

Jeanne Jacqueline Hoogeboom werd in 1941 als eerste vrouwelijke specialist, als kinderarts, benoemd in het RKZ. Zij heeft ook geruime tijd de baby en kleuterzorg geregeld in Beverwijk. Zij overleed te voorschoten op 26 mei 1974 op 68-jarige leeftijd.

HILLEGONDA LEIJSENSTRAAT Beverwijk, 10 mei 1984

Hillegonda Regina Leijsen werkte sinds 1921 als verloskundige in Beverwijk voor bijna 40 jaar. Zij was ook bestuurslid van het Nederlandse Rode Kruis in Beverwijk en lid van het bestuur van het RKZ. In 1949 ontving zij de eremedaille in zilver, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

Er waren vaak problemen met het op juiste waarde schatten van de verdiensten en de maatschappelijke positie van vroedvrouwen en (hoofd)verpleegsters. De vroedvrouwen deden zwaar en zeer verantwoordelijk werk, maar de Haagse ambtenaren vonden het moeilijk denkbaar om hun een ridderkruis te verlenen.

Mevrouw Leijsen, zoals zij werd genoemd, overleed op 29 oktober 1951 te Beverwijk op 68-jarige leeftijd.